

خاورمیانه

آمریکا عملا وارد جنگ سوریه شده است

عبدالباری عطوان: پس از تماس تلفنی دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا با همتای فرانسوی اش امانوئل مکررون و آنگلا مکرل صدراعظم آلمان در شب شنبه، دولت آمریکا تبلیغات و حملات شدیدالحن خود را همراه با تهدیدهای صریح به «حاکمه» نظام سوریه به عنوان واکنش به عملیات نظامی ارتش سوریه و همپیمانانش در غوطه شرقی تشدید کرده است. سخن گفتن از احتمال روزافزون حملات آمریکایی به اهداف نظامی در سوریه مانند حمله موشکی آوریل گذشته به پایگاه هوایی الشعیرات در جنوب حمص، در راهروهای کاخ سفید و نهادهای اروپایی شروع شده است و شاید درخواست آمریکا از شورای امنیت برای ایجاد کمیته بین‌المللی تحقیقات برای شناسایی عاملان حملات با سلاح شیمیایی در غوطه دمق‌های یا بهانه‌ای برای توجیه این حملات است. کمیسر عالی حقوق‌پیش سازمان ملل پاراز چارچوب بسترسازی برای این حملات موشکی یا هوایی ادعایی فراتر گذاشته و حملات هوایی به غوطه شرقی را در حد «جنايات جنگی» توصیف کرده که باید در دادگاه بین‌المللی جنایات جنگی بررسی شود. او تأکید کرد مقدمات برای تهیه پرونده نام کسانی که این جنایات‌های جنگی را مرتکب شدند، آغاز شد. تهدیدهای آمریکایی فقط متوجه بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه نیست، بلکه متوجه ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه است و یک روز پس از اعلام پوتین مبنی بر تملک سلاح‌های پیشرفته شکست‌ناپذیر، از جمله موشک‌های بالستیک قاره‌پیما که می‌توان آنها را به کلاهک‌های هسته‌ای مجهز کرد و نیز پهپادهایی که زیر آب فعالیت می‌کنند، انجام می‌شود. طرح روسیه برای اعلام آتش‌بس ۵ ساعته در روز و گشودن کریدور یا گذرگاه امن برای خروج غیرنظامیان از غوطه پانسخ مدنظر در دریافت نکرد و روس‌ها و دولت سوریه دلیل آن را ممانعت افراد مسلح از خروج غیرنظامیان و استفاده از آنها به عنوان سپر انسانی می‌دانند. فکر نمی‌کنیم دولت ترامپ منتظر تشکیل کمیته حقیقت‌یاب بین‌المللی درباره اتهام استفاده دولت سوریه از سلاح‌های شیمیایی می‌ماند، زیرا تحقیقات در این زمینه نیاز به زمانی طولانی دارد و این دولت یعنی دولت ترامپ همیشه عجله دارد و دقیقاً به عملدهای مشابه حمله به فرودگاه نظامی الشعیرات دست می‌زند. بشار الجعفری، نماینده دائم سوریه در سازمان ملل چند روز پیش هشدار داد به احتمال زیاد گروه‌های مسلح از اسلحه شیمیایی استفاده کنند تا دولت سوریه را متهم به دست داشتن در این حمله کنند و رسانه‌های سوریه نیز در گزارش‌های خبری هفته گذشته همین را گفتند و این تأکیدی واضح بر این است که اتهام برای توجیه هرگونه تجاوز جدید آمریکا آماده است و روزنامه‌های غربی پر از گزارش‌های آمریکایی است با این ادعا که کره‌شمالی مقادیر زیادی سلاح شیمیایی برای این دولت سوریه فرستاده است؛ اتهامی که هر دو طرف آن را رد کرده‌اند. جیمز ماتیس، وزیر دفاع آمریکا ۲ هفته پیش مدعی استفاده دولت سوریه از سلاح شیمیایی در غوطه شرقی شد و تأکید کرد دولتش هیچ مدرکی برای انجام اقدام انتقام‌جویانه ندارد و همین را مکررون، رئیس‌جمهور فرانسه تکرار کرد و دلیل عدم واکنش را نبود مدارک اعلام کرد. جبهه سوریه آماده می‌شود میدان رویارویی نظامی آمریکا و روسیه نشود و بعید نیست اسرائیل طرف مستقیم در آن باشد، آن هم پس از آنکه بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل چند بار تهدید کرد پایگاه‌های نظامی ایران در سوریه را مورد حمله قرار می‌دهد. هواپیماهای سوریه در کنار هواپیماهای روسیه مواضع شورشیان در غوطه را بمباران می‌کنند و تصمیم به اخراج تروریست‌ها از غوطه که پایتخت، امنیت و ثبات آن را با تحریک آمریکا و همپیمانانش با شلیک خمپاره تهدید می‌کنند، اتخاذ شده و این تصمیم یک تصمیم روسی، سوری و ایرانی مشترک است و هیچ بازگشتی از آن وجود ندارد. نمی‌دانیم که طبیعت و حجم این رویارویی چگونه خواهد بود و زمان آن را نیز نمی‌دانیم؛ چگونه باید بدانیم در حالی که چنین مسائلی جزو اسرار فوق سری نظامی است، لیکن آنچه می‌توانیم از میان سطرهای تهدیدهای آمریکایی و حمایت‌های فرانسه و آلمان از این حمله احتمالی بفهمیم این است که تصمیم برای حمله نظامی از مدت‌ها پیش اتخاذ شد و جنگ در غوطه شرقی و استفاده از سلاح شیمیایی با استفاده نکردن از آن جرقه این انفجار است. این مطلب را با این پرسش به پایان می‌رسانیم: آیا روسیه این بار به هرگونه تجاوز آمریکایی پاسخ می‌دهد؟ و حوش موشک‌های اس ۴۰۰ را برای انهدام موشک‌های کرووز یا هواپیماهای شرکت‌کننده در تجاوز به سوریه شلیک می‌کند؟

آیا شوخی‌ها و عقده‌گشایی‌های ترامپ در ضیافت شام سنتی با خبرنگاران تعبیری جدی دارد؟

رؤیای ریاست جمهوری مادام‌العمر

پازل

خودکشی مقابل کاخ سفید
پلیس سرورس مخفی کاخ‌سفید آمریکا تأیید کرده که یک مرد روز شنبه در برابر نرده‌های شمالی کاخ‌سفید با شلیک گلوله خودکشی کرده است. هویت قربانی هنوز فاش نشده است. تیراندازی حوالی ظهر شنبه در محوطه شمالی روبروی کاخ‌سفید روی داد، جایی که معمولاً در روزهای تعطیل پایان هفته مملو از گردشگرانی است که برای گرفتن عکس یادگاری از محل سکونت و دفتر کار رئیس‌جمهور آمریکا تجمع کرده‌اند. دونالد ترامپ هنگام این رویداد در کاخ سفید نبود و به همراه همسرش به مجموعه تفریحی خود در فلوریدا رفته بود.

رسمی به طور سنتی در آن به مطایبه و جوک گفتن می‌پردازند. از زمانی که مراسم سالانه ضیافت شام باشگاه گریدریون در دهه ۱۸۰۰ در آمریکا پایه‌گذاری شد اکثر روسای جمهوری آمریکا دست‌کم یک بار در زمان زمامداری در آن بذله‌گویی کرده‌اند. با وجود شهرت این مراسم هرگز به منابع خبری غیر رسانه‌ای موسوم به «باشگاه گریدریون» مشکل از این مراسم فیلم و عکسی گرفته شود اما چون اغلب حاضران خودشان خبرنگار هستند، طبیعتاً

با وجود آنکه نواز شریف به‌خاطر فساد از پست نخست‌وزیری پاکستان برکنار شده اما نفوذ حزب او در مجلس سنای این کشور افزایش یافته است. به گزارش تسنیم، حزب حاکم مسلم لیگ شاخه نواز در انتخابات مجلس سنا گوی سبقت را از ۲ رقیب اصلی‌اش برای جذب نمایندگان مستقل وایسته به خود در ۱۵ نقطه انتخاباتی برده است. این در حالی است که ۱۵ سناتور جدید راه‌یافته به مجلس به‌خاطر ردصلاحیت نواز شریف و طبیعتاً حزب او در مرحله دوم انتخابات نمی‌توانستند به صورت مستقیم از سوی حزب در انتخابات شرکت کنند ولی تحت حمایت نوازی‌ها هستند. بدین ترتیب حزب نوازی با پیروزی در اکثر مناطق انتخاباتی به قدرت اول مجلس سنا تبدیل شد. با مشخص شدن نتایج انتخابات، تعداد کل نمایندگان این حزب در سنای پاکستان

بخش اطلاعات رسانی درباره جنگ سوریه موسوم به «الاعلام الحزبی» از پیشروی گسترده ارتش سوریه در غوطه شرقی دمشق خبر داد. یگان‌های ویژه ارتش سوریه به اواخر ماه گذشته از شرق استان ادلب به سمت پایتخت حرکت کردند تا ضربان قلب دمشق را با پاکسازی غوطه‌شرقی به حالت عادی بازگردانند. طی ۶ سال گذشته، عناصر تروریستی در غوطه شرقی یک تهدید جدی برای پایتخت بوده‌اند و با حملات خمپاره‌ای و موشکی، صدها تن از شهروندان بی‌گناه را شهید و زخمی کردند و امنیت و آرامش را از شهر دمشق گرفته‌اند. با شروع عملیات یگان‌های زمینی نیروهای ارتش سوریه در غوطه‌شرقی، خیرسازی و سنابوی تکراری حمله شیمیایی که پیش‌تر هم اجرا شده بود به تیرت یک رسانه‌های دولت‌های متخاصم تبدیل شد تا عملیات در این محور متوقف شود. رسانه‌های حامی گروه‌های تروریستی تلاش کردند با خبرسازی، اهرم فشار را برای تهدید دمشق حفظ کنند، چرا که مناطق تحت اشغال در غوطه شرقی با وجود مساحت بسیار کم با مرکز پایتخت فاصله چندانی ندارند اما بره‌های سوریه در میدان نبرد ثابت کردند که برای مقابله با هر توطئه‌ای آمادگی کامل دارند. نیروهای سوری هم‌زمان با ادامه عملیات زمینی علیه عناصر تروریستی جبهه النصره، اردوگاه الوافدین را به عنوان گذرگاه امن برای خروج شهروندان انتخاب کردند و بالگردهای ارتش در چندین مرحله با پخش اطلاعاتیه نسبت به این مسأله خبررسانی کردند اما عناصر تروریستی خارج شدن شهروندان گروگان گرفته شده را به معنای شکست خود تلقی کردند و با حملات خمپاره‌ای مخالفت خود را نشان دادند. طبق این گزارش، نیروهای ارتش، گارد ریاست‌جمهوری و دفاع ملی سوریه عملیات علیه تروریست‌های جبهه النصره را از ۲ محور جنوب شرق و شمال غرب غوطه‌شرقی آغاز کردند و در همان گام نخست موفق شدند مناطق راهبردی «النشایبه، حرزما و حوش الصالحیه» را با شکستن خطوط دفاعی تروریست‌ها در جنوب غوطه دمشق به کنترل خود در بیاورند.

۲۰۱۶ تأکید کرد و دست آخر به تحقیر هیسلاری پرداخت و گفت: «او قطعاً از دیدن خوشی من در چنین شبی خوشحال نخواهد شد!» او از این موقعیت برای تسویه‌حساب با یک دوست سابق دیگر هم نهایت بهره را برد. ترامپ درباره جف سشنز، دادستان کل ایالات متحده گفت: «سر راه به سشنز گفتم سوار ماشینم شود تا او برسانم اما خودش را کنار کشید». او را کنایه‌ای بود از کنار کشیدن‌های مکرر سشنز از اتهامات افبی‌آی به ترامپ و تیمش درباره ارتباط با روسیه. در ادامه ترامپ حتی جرح بوش، آخرین رئیس‌جمهور جمهوری‌خواه آمریکا پیش از خود را هم بی‌نصیب نگذاشت و به خاطر راندناختن جنگ رسمی کاخ سفید در عراق، بوش پسر به کنایه اعجوبه خواند. ترامپ حتی به شوخی با همسرش پرداخت و به کنایه از

استعفای چند روز پیش «هوپ هیکس» مدیر ارتباطات کاخ سفید به‌خاطر افشای پرونده کتک زدن همسرش، گفت: «افراد زیادی تاکنون کاخ سفید را ترک کرده‌اند این می‌تواند روحیه‌بخش باشد، چرا که شما باده می‌خواهید. من آشوب را دوست دارم و واقعاً چیز خوبی است. چه کسی قرار است نفر بعدی باشد که کاخ سفید را ترک می‌کند؟ استافن میلر (مشاور ارشد کاخ سفید) یا ملاتیا؟» ترامپ همچنین گفت که «ملاتیا می‌تواند من را به عنوان بزرگسال تحت تکفل قبول کند». این هم اشاره‌ای است به مطالب مطرح شده درباره خودش در کتاب جنجالی «آتش و خشم» بود که از قول دستیاران رئیس‌جمهور آمریکا او را شبیه بچه‌ها توصیف کرده بود. با این حال دیروز اغلب رسانه‌های جریان اصلی آمریکا، سخنان ترامپ در این ضیافت را عمیق‌تر از شوخی‌های ساده دانسته و گمانه‌زنی کردند که شاید او واقعاً بدش نمی‌آید رئیس‌جمهور مادام‌العمر آمریکا شود.

پاکستان برخاسته و پدرش روپلو کولی، یکی از مبارزانی بود که توسط اشغالگران انگلیسی به دار آویخته شد. همچنین خانم کولی به‌خاطر پیگیری پرونده‌های جنجالی مشهوری نظیر زمین‌خواری نخست‌وزیر برکنار شده پاکستان و همچنین ترور بی‌نظیر بوتو، نخستین رئیس‌دولت زن این کشور چهره‌های شناخته شده محسوب می‌شود. با این حال این وکیل ۳۹ ساله مصائب بسیاری را در راه کسب مدارج عالی تحصیلی و تبدیل به یک فعال حقوق‌بشری و سپس نامزدی مجلس تحمل کرده است. البته رسیدن یک زن دالیت (از طبقه طرد شده و نجس جامعه طبقاتی هندوها) به نمایندگی سنا در پاکستان مسلمان، می‌تواند نوعی پیام سیاسی از سوی اسلام‌آباد نیز به دولت دهلی تلقی شود که بشدت بر طبل هندوگری افراطی در شبه‌قاره می‌کوبد.

گریز در این منطقه از ۷ روز پیش در جریان است. در این راستا مارا با زاخرووا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه اعلام کرد، اقدامات تحریک‌آمیز تروریست‌ها در غوطه شرقی انجام عملیات زمینی ارتش سوریه را با همکاری نیروی هوایی روسیه تبدیل به یک ضرورت گریزناپذیر کرده است. در سایه پیشروی میدانی ارتش سوریه دیدهبان حقوق‌بشر سوریه که وابسته به معارضان است، مدعی شده نیروهای نظام سوریه بر ۱۰ درصد مساحت غوطه شرقی تسلط یافته‌اند. رامی عبدالرحمان، مدیر دیدهبان حقوق‌بشر سوریه به خبرگزاری فرانسه گفت، نیروهای نظام سوریه توانستند روز شنبه بر ۲ شهرک الشیفونیه و اوتایا در شرق و جنوب‌شرق منطقه محاصره شده مسلط شوند. بنا بر ادعای دیدهبان حقوق‌بشر سوریه، نیروهای نظام سوریه با تسلط بر منطقه‌ای در جنوب شرق غوطه که شامل حرزما و النشایبه است تنها بر ۱۰ درصد از این منطقه تسلط یافته‌اند.

■ **ممانعت آمریکا از ارسال کمک‌های انسانی به آوارگان**
وزارت دفاع روسیه اعلام کرد آمریکا منطقه حفاظت شده‌ای را برای تروریست‌ها در التنف سوریه ایجاد کرده است. الکساندر فومین، معاون وزیر دفاع روسیه در مصاحبه با شبکه «روسیه ۲۴» گفت: در منطقه التنف واقع در جنوب شرقی سوریه، مسلح شدن تروریست‌ها و برنامه‌ریزی برای اجرای حملات با نفلطرات نیروهای ویژه و سایر تشکیلات نظامی آمریکا صورت می‌گیرد. مرکز آشتی روسیه در سوریه پیش‌تر اعلام کرده بود ارتش آمریکا منطقه‌ای را در اطراف پایگاهش محمودیه، عین ترمنا، جوهر و حرستا» در اشغال گروه‌های تروریستی است. شبکه الجزیره نیز با اذعان به پیشروی ارتش سوریه بر شهرک‌های غوطه شرقی در ریف دمشق به نقل از «جیش‌الاسلام» یکی از گروه‌های تروریستی که با ارتش سوریه می‌جنگد، اعلام کرد، نیروهای این گروه از ۲ شهرک النشایبه و حرزما به تل‌فرزات در اطراف شهرک النشایبه عقب‌نشینی کردند. این در حالی است که تعقیب

پیروزی حزب نواز در سنای پاکستان

به عدد ۳۳ رسید در حالی که با محاسبه آرای احزاب متحد تعداد کرسی‌های ائتلاف نوازی به ۴۸ می‌رسد. در مقابل مجموع نمایندگان احزاب اپوزیسیون از جمله ۲ حزب مردم و تحریک انصاف ۴۰ نفر است. از آنجا که ۱۶ نماینده باقیمانده که در اصل مستقل تلقی می‌شوند نقش بسیار تأثیرگذاری در انتخاب رئیس‌آی سنا خواهند داشت، ۳ حزب اصلی بشدت در پی جذب نمایندگان مستقل هستند و در این باره ارتباطاتی نیز با آنان برقرار کرده‌اند. با توجه به قدرت گرفتن نوازی‌ها در سنا، به نظر می‌رسد سران ۲ حزب مردم و تحریک انصاف اختلافات را کنار گذاشته و ائتلافی واحد تشکیل دهند. طی ماه‌های آتی

سیطره ارتش سوریه بر ۲۵ درصد غوطه شرقی

منطقه امن آمریکا برای تروریست‌های التنف

تروریست‌ها از شهرک دوما با شهرک الشیفونیه تقریباً قطع شود «تل‌فرزات، حوش زریقیه، حوش الخانیم، کارخانه کنجد، مزارع شمالی الریحان، نیروگاه برق و...» مناطق مهم دیگری به شمار می‌آیند که در جریان عملیات یک هفته گذشته به کنترل نیروهای سوری درآمده‌اند. یک منبع میدانی در گفت‌وگو با وب‌سایت خبری - تحلیلی مشرق از پاکسازی حدود ۳۲ کیلومتر مربعی در غوطه شرقی خبر داد و گفت: با پاکسازی‌های صورت گرفته مساحتی در حدود ۹۵ کیلومتر مربع در اشغال عناصر تروریستی است. منابع میدانی وابسته به ارتش سوریه تأکید کرده‌اند در حال حاضر حدود ۲۵ درصد از مناطق تحت اشغال عناصر تروریستی در غوطه شرقی دمشق پاکسازی شده و حدود ۳۰ منطقه دیگر از جمله «دوما، حموریه، جسرین، محمودیه، عین ترمنا، جوهر و حرستا» در اشغال گروه‌های تروریستی است. شبکه الجزیره نیز با اذعان به پیشروی ارتش سوریه بر شهرک‌های غوطه شرقی در ریف دمشق به نقل از «جیش‌الاسلام» یکی از گروه‌های تروریستی که با ارتش سوریه می‌جنگد، اعلام کرد، نیروهای این گروه از ۲ شهرک النشایبه و حرزما به تل‌فرزات در اطراف شهرک النشایبه عقب‌نشینی کردند. این در حالی است که تعقیب

چهار گوشه

پایان قدرت خاندان بارزانی

روزنامه بحرینی «اخبار الخلیج» به نقل از منابع سیاسی در اقلیم کردستان عراق گزارش داد: در حال حاضر اقلیم کردستان عراق شاهد وجود یک جنگ پنهان میان پسر مسعود بارزانی، رئیس‌مستعفی اقلیم و برادرزاده‌اش که پست نخست‌وزیری را در دست دارد، است. پسر بارزانی نیز در حال حاضر مشاور امنیتی و مسؤول نهاد نیروهای آسیایش محسوب می‌شود. او همچنین بر نهادهای مالی و امنیتی تسلط داشته و مسؤول اموال خانواده و حساب‌های آنها در بانک‌های اروپایی و ترکیه‌ای است. طبق این گزارش، نجیروان و مسرور، هر دو در کنفرانس امنیتی مونیخ شرکت کردند که این مسأله نشان‌دهنده وجود ۲ مسؤول امنیتی در اقلیم کردستان است. ادامه یافتن این درگیری میان پسر بارزانی و برادرزاده‌اش ممکن است به فروپاشی حاکمان اقلیم بینجامد.

حقوق بشر: اوضاع یمن نمایانگر ماهیت دولت بن‌سلمان است

مدیر اجرایی دیدبان حقوق‌بشر سازمان ملل در پیامی توتیتری اوضاع یمن را نشانه‌ای از ماهیت حکومتداری ولیعهد عربستان دانست. کنت روث در پیام توتیتری خود آورده است: ولیعهد عربستان قول اسلام میانه‌روتری را داده است اما بمباران و گرسنگی مردم یمن که هنوز تمام جنبه‌های وحشیگری و خشونت آن نیز نمایان نشده، مدل واقعی حکومت او را نشان می‌دهد. وی همچنین درباره ترکیه نیز نوشته است: ترکیه به عنوان بزرگ‌ترین زندان برای خبرنگاران، خواهان تبلیغات و پوشش خبری گسترده برای حمله به غفرین سوریه است!

باج بزرگ سیسی به بن‌سلمان

محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان سعودی، روز گذشته به عنوان نخستین سفر خارجی خود پس از رسیدن به قدرت و در آستانه برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری مصر، وارد قاهره شد و با عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر دیدار کرد. در حالی که اختلاف‌ها و تضادهای بسیاری بین ریاض و قاهره بر سر مسأله منطقه‌ای وجود دارد، دادگاه عالی قانون اساسی مصر با ابطال احکام قضایی صادر شده مبنی بر غیرقانونی بودن واگذاری جزایر تیران و صنافیر در دریای سرخ به عربستان، باج بزرگی به محمد بن‌سلمان داد.

پیام امیر کویت به پادشاه سعودی

امیر کویت یکشنبه نماینده ویژه‌ای که حامل پیام مکتوب به پادشاه عربستان بود را راهی ریاض کرد. خبرگزاری کویت محتوای پیام را اعلام نکرد اما این پیام هم‌زمان با تلاش‌های جدید آمریکا برای حل بحران قطر است و امیر کویت میانجیگری حل این بحران را برعهده دارد.

سفر هیأت کره جنوبی به کره شمالی

رئیس‌جمهوری کره جنوبی اعلام کرد مشاور ارشد او در امور امنیتی و رئیس «سرویس اطلاعات ملی» آن کشور، در صدر هیأتی عالی‌رتبه، برای دیدار با مقام‌های کره شمالی، به پیونگ‌یانگ می‌روند. این دیدار تازه‌ترین گام از سوی ستول در راستای انجام مذاکرات با همسایه شمالی و ایجاد درجه گفت‌وگوی احتمالی میان پیونگ‌یانگ و ایالات متحده برآورد می‌شود. پس از سخنرانی رهبر کره‌شمالی مبنی بر احتمال انجام مذاکرات ۲ کره، تیم کره‌شمالی به المپیک زمستانی کره جنوبی رفت و ۲ هیأت عالی‌رتبه کره‌شمالی از ستول دیدار کردند.

پایان بن‌بست سیاسی برلین

با تأیید اکثریت اعضای حزب سوسیال‌دموکرات آلمان به تشکیل دولت ائتلافی با اتحاد ۲ حزب دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی، بن‌بست سیاسی در برلین پس از حدود ۵ ماه به آخر رسید. در رای‌گیری درون حزبی جمعه گذشته سوسیال‌دموکرات‌ها که از طریق پست برگزار شد، دوسوم از ۴۶۴ عضو رسمی این جریان چپ میانه حمایت خود را از یک ائتلاف مجدد با محافظه‌کاران تحت رهبری آنکلا مرکل اعلام کردند. همچنین حدود ۲۴۰ هزار نفر از اعضای معمولی حزب سوسیال‌دموکرات به این ائتلاف رای مثبت دادند که در مقابل رای منفی ۱۳۳ هزار عضو دیگر بود. بدین ترتیب نمایندگان چپ و راست میانه در بوندستاگ، طی روزهای آتی برای تجدید ائتلافی که نخستین‌بار در سال ۲۰۱۳ شکل گرفته بود و به احتمال زیاد تا چند ماه آینده در دولت صدراعظمی مرکل تشکیل خواهد داد، دوره جدید برلین می‌تواند در کمتر از ۲ هفته کار خود را آغاز کند و به ماه‌های اطمینانی و بی‌اعتدای پایان دهد.